

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv. II. 37.877/2014/4.szám

A Kúria a Csapó, Kiss és Sebestyén Ügyvédi Iroda (**cím**, ügyintéző: Dr. Kiss Endre ügyvéd) által képviselt **Felperes** (**cím**) felperesnek, a Dr. ... vezető tanácsos által képviselt Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség (1016 Budapest, Mészáros u. 58/A.) alperes ellen hulladékgazdálkodási bírság tárgyú határozat felülvizsgálata iránt indult perben, a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. július 10. napján kelt 1.K.27.025/2014/4. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 6. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.K.27.025/2014/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felperes viseli a lerótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Közép-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) bejelentés nyomán helyszíni ellenőrzést végzett a ... hrsz.-ú ingatlanon. Az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy ott nagymennyiségű épületbontásból származó hulladékot helyeztek el területfeltöltési céllal. Az elsőfokú hatóság az engedély hiányában végzett hulladékkezelési tevékenységére tekintettel a felperest 2.723.625 forint hulladékgazdálkodási bírság megfizetésére kötelezte.

A felperes fellebbezése nyomán eljáró másodfokú hatóság az elsőfokú döntést helybenhagyta. A határozat indokolásában hivatkozott a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hgt.) 3.§ a) pontjára, 14.§ (1)-(2) bekezdéseire és a 49.§ (1) bekezdés b) pontjára, továbbá az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 45/2004. (VII.26.) BM-KVVM együttes rendelet (a továbbiakban: R.) 2.§ a) pontjára. A bírság összegét a hulladékgazdálkodási bírság mértékéről, valamint a kiszabásának és megállapításának módjáról szóló 271/2001. (XII.21.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Hbr.) 3.§ (3) bekezdésében, 4.§ (2) bekezdésében, illetve 1.§ (5) bekezdésében foglaltak alapján állapította meg. A hatóság hangsúlyozta, hogy a

felperes hulladékkezelési engedéllyel nem rendelkezett, ezért a bírság kiszabása kötelező, annak mértékét a legkisebb összegben, az alapbírság 25 %-ában állapította meg.

A felperes keresettel élt, melynek nyomán a Veszprémi Törvényszék 2.K.20.267/2012/6. számú jogerős ítéletével az alperesi határozatot hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte. Az új eljárásban az alperesnek vizsgálnia kellett a felperes egyedi körülményeit, azt, hogy a Hbr. 4.§ (2) bekezdésében foglaltak alapján a bírság nem mellőzhető-e.

Az alperesnek az új eljárásban az elsőfokú határozatot megsemmisítő döntése nyomán az elsőfokú hatóság 2013. január 3. napján kelt 2660112. ügyszámú, 568/13. iktatószámú határozatában 2.723.625 forint hulladékgazdálkodási bírság megfizetésére kötelezte a felperest. A felperes fellebbezése nyomán eljáró alperes 2013. október 25. napján kelt 14/3772-5/2013. számú határozatával az elsőfokú döntést helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolása szerint a hatóság a megismételt eljárásban nem hagyta figyelmen kívül a bíróság által az új eljárásra adott iránymutatást. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a hatóságok vizsgálták a mulasztás súlyát, és a felperes által engedély nélkül végzett tevékenységet olyan mértékűnek tekintették, amely nem teszi lehetővé a bírság mellőzését. A hatóság döntését nem kizárólag az engedély hiányára alapozta. Megindokolta, hogy az engedély nélküli tevékenység milyen környezeti veszélyeket teremtett, a tényleges környezet károsodás elmaradása nem enyhítette a mulasztás súlyát oly mértékben, ami a bírság kiszabásának mellőzésére alapot adna. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy az alperesnek a Hbr. 4.§ (2) bekezdésének alkalmazása csak lehetőség, a rendelkezés nem kógens. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperesi határozat megfelel a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B.§-ának, ezért annak felülmérlegelésére, hatályon kívül helyezésére okot nem látott.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében a felperes elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és a kereseti kérelemnek megfelelő döntés meghozatalát, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 206.§ (1) bekezdésében foglaltakat. A felperes a tényállást nem vitatta, de szerinte tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az alperes határozatát jogszerűnek értékelte, és nem állapította meg, hogy csupán a hulladékgazdálkodási engedély hiányára alapította döntését. Álláspontja szerint a hatóság nem értékelte kellő súllyal, hogy a felperes tevékenysége nem járt a környezetvédelmi érdekek sérelmével, hogy a felperes az engedélyt utóbb megszerezte. A

felperes hivatkozott arra, hogy a határozat önellentmondásos, mivel egyfelől a lehetséges környezeti károkra hivatkozik, másfelől megállapítja a károkozás hiányát. A felperes előadta, hogy a hatóságok és az elsőfokú bíróság is figyelmen kívül hagyta a jogalkotói szándékot, amely éppen a Hbr. 4.§ (2) bekezdésének beiktatásával fejezte ki, hogy különbséget kell tenni a kárt nem okozó és a súlyos környezeti kárt eredményező jogellenes magatartások között.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében az elsőfokú ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja szerint a felperes tévesen állítja, hogy a hatóságok nem tettek eleget a bíróság iránymutatásának, miután a bíróság a tények ismételt vizsgálatával csak a bírságenyhítés lehetőségének mérlegelését írta elő, és ez megtörtént. Az alperes hivatkozott a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 106.§ (1) bekezdésére, és ezzel összefüggésben a Hgt. 49.§ (1) bekezdésére, amely alapján megállapítható, hogy a bírságkiszabás jogalkotói cél. A fentiekhez képest kivételes a Hbr. által biztosított enyhítési lehetőség, amelynek alkalmazásához az egyedi körülmények hatóság által történő gondos mérlegelése szükséges. Álláspontja szerint a fentiekben körülírt jogalkotói szándéknak eleget tett. Az alperes hangsúlyozta, hogy a tényállás tisztázása körében vizsgálta a felmerült tényeket és megállapította, hogy környezetkárosodás nem következett be, de a környezetveszélyeztetés lehetősége fennállt, a hatóságnak pedig nem volt módja annak megakadályozására, a tevékenység előzetes vizsgálatára, ezért jogszerűen állapított meg bírságot. Az alperes cáfolta, hogy az ügyre vonatkozó speciális tényeket, a felperes javára írható körülményeket nem vizsgálta és nem mérlegelte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el és a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.

A felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.

A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen megállapított tényállásból helytálló következtetésre jutott az alperesi határozat jogszerűségével kapcsolatban, döntésével és indokaival a felülvizsgálati bíróság egyetért.

A Kúria a felülvizsgálati kérelemben foglaltakra tekintettel az alábbiakra mutat rá.

A Kúria mindenekelőtt rögzíti, hogy a felperes sem vitatta, hogy a törvényi tényállást kimerítette, így azt sem, hogy a hulladékgazdálkodás, hulladékkezelés engedélyhez kötött tevékenység [Hgt. 14.§ (2) bekezdése]. A jogalkotó bizonyos tevékenységek végzését azért vonta szabályozási körébe és kötötte engedélyhez,

mert azok folytatása és/vagy eredménye olyan következményekkel jár vagy járhat, amelynek ellenőrzése kiemelt társadalmi, a jelen esetben közelebbről környezetvédelmi érdek. Az engedély iránti kérelem benyújtásának elmulasztása akkor, amikor valaki engedélyköteles tevékenységet kíván végezni, olyan magatartás, amely önmagában jogsértő, nyílt szembehelyezkedés a jogrendszerrel. A fentiek okán a jogalkotó önmagában az engedély hiányát is szankcionálja, erre utal a Kvt. 106.§ (1) bekezdése. A jogszabályok előírásai alapján ezen túlmenően kell vizsgálni a tevékenységgel okozott kárt vagy hátrányt. Az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy bár a perbeli esetben kifejezett károkozás nem következett be, de a környezetveszélyeztetés oly mértékben fennállt, hogy az engedély hiánya mellett ezt, mint a bírság kiszabására okot adó további tényt figyelembe kellett vennie. Az alperes erre nézve felhívta az előzetes, illetőleg folyamatos hatósági kontroll lehetőségének, a szakmai szempontok érvényesíthetőségének elmaradását. A fentiek tükrében a Kúria megjegyzi, hogy - különös tekintettel az engedély nélkül kezelt hulladék mennyiségére - hibás álláspontra helyezkedett a felperes, amikor csak az engedély hiányát találta felróhatónak, ugyanakkor a károkozás elmaradását feltétlen bírságcsökkentő tényként kezelte. A károkozás elmaradása ugyanis csak lehetőséget teremt a bírságcsökkentésre vagy mellőzésre, annak lehetőségét a jogalkotó a hatóság mérlegelési jogkörébe utalta. A felperes tévedett abban is, hogy az alperes nem vizsgálta a rá nézve előnyös körülményeket, mivel a határozat 5. oldal 4. bekezdésében utal az utólagos engedélyszerzésre, összefüggésbe hozza azt a bírság csökkentésével (Hbr. 1.§). Mindezeket az alperes vizsgálta, az enyhítő körülményeket is mérlegelte, annak szempontjairól számot adott, döntését megindokolta. A Kúria a fentiekre tekintettel egyetért az elsőfokú bíróság azon megállapításaival, hogy az alperes eleget tett a korábbi jogerős ítélet előírásainak, és a megismételt eljárásban betartotta a Pp. 339/B.§ rendelkezéseit, így jogsértés hiányában határozata felülmérlegelésére nincs mód, következésképpen az elsőfokú bíróság sem vétett a Pp. 206.§ (1) bekezdésének előírásai ellen.

Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperest a felülvizsgálati eljárásban nem jogi képviselő képviselte [Pp. 75.§ (2) bekezdése], így részéről felszámítható perköltség nem keletkezett, ezért erről rendelkezni nem kellett.

A pervesztes felperes Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles a lerótt felülvizsgálati illeték viselésére.

Budapest, 2014. december 3.

*Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Rothermel Erika s.k. előadó
bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró*